

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/29/2013
Identifikačné číslo spisu:	6711010554
Dátum vydania rozhodnutia:	19.06.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Toman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6711010554.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19. júna 2013 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému M. P. , pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného M. P. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. apríla 2012, č. k. 3 To 29/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. P. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Zvolen zo dňa 2. januára 2012, č. k. 2 T 101/2011, bol obvinený M. P. uznaný vinným zo spáchania prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. a prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že:

dňa 15. novembra 2010 podal písomnú „sťažnosť“ adresovanú „Riaditeľstvu PZ SR“, ktorú 22. novembra 2010 podal PPZ UBOK BA, v ktorej obvinil npor. O. C. z toho, že mal 24. júna 2009 v Detve vyvolať konflikt kvôli cigánskej téme, nadávať mu do cigánov, pričom keď ho ostatní obľiali pivom, mal sa mu npor. O. C. vyhrážať so slovami „zastrelím ťa ty cigán, na vás len Hitlera“, následne v konaní vedenom na Odbore poriadkovej polície v Detve pod ČVS: ORP-1154/2-SV-ZV-2010 obvinil npor. O. C. z toho, že nezaistil dôkazový materiál, nevypočul svedkov, umiestnil ho do cely policajného zaistenia a spracoval na neho návrh na vzatie do väzby, na čom mal mať osobný záujem, taktiež vo svojej „sťažnosti“ uviedol, že mu mali písať jeho kamaráti, že npor. O. C. ma spávať a súložiť s jeho družkou V. W., ktorým tvrdením mohol ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť mu v zamestnaní a narušiť jeho rodinné vzťahy.

Okresný súd uložil obvinenému M. P. podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici na jeho podklade preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie je nedôvodné, preto ho uznesením zo dňa 25. apríla 2012, sp. zn. 3 To 29/2012, podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený M. P. prostredníctvom obhajkyne dovolanie, uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania obvinený uviedol, že odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa nenapĺňajú dikciu zákona vyplývajúcu z ustanovenia § 168 Tr. por. Súdny vyložili, ktoré skutočnosti vzali za dokázané a o ktoré konkrétne dôkazy svoje tvrdenia opreli. Súdny sa nezaoberali ani otázkou z akého dôvodu nevyhoveli návrhom obvineného na vykonanie ďalších dôkazov. Obvinený vyjadril názor, že prvostupňový, ako aj odvolací súd takýmto konaním porušili základné zásady trestného konania uvedených v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por. a § 2 ods. 12 Tr. por. Súdny hodnotili vykonané dôkazy jednostranne tak, že výpoveď poškodeného O. C. považovali za vierohodnú a naproti tomu výpoveď obvineného považovali za účelovú a jeho tvrdenia hodnotili ako nelogické a nekonkrétne. Okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z trestnej minulosti obvineného, pričom svoje výroky riadne neodôvodnil. Aj odvolací súd sa mal podľa názoru dovolateľa, „hlbšie a presvedčivejšie“ zaoberať odvolacími tvrdeniami obvineného.

V záverečnej časti odôvodnenia dovolania obvinený poukázal na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky podľa ktorej právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutia súdov boli odôvodnené a presvedčivé.

Navrhol preto, aby dovolací súd vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. apríla 2012, sp. zn. 3 To 29/2012, a rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 2. januára 2012, sp. zn. 2 T 101/2011, bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a v ustanovení § 345 ods. 1 Tr. zák. v spojitosti s ustanovením § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák. a § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. a § 41 ods. 1 Tr. zák. a to v neprospech obvineného M. P., následne, aby napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným M. P. nie je dôvodné.

Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajkyne, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Dovolanie bolo podané na Okresnom súde Zvolen, t.j. v mieste uvedenom v ustanovení § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Z obsahu odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený primárne namietal nesprávne rozhodnutie o jeho vine ako aj, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa neboli odôvodnené v súlade s požiadavkami zákona.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Podľa citovaného ustanovenia môže byť dovolacím dôvodom len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V danej súvislosti treba zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych vád, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci, ako ho zistil a ustálil okresný súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinený M. P. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., zo spáchania ktorých deliktov bol obvinený uznaný vinným.

Na základe vyššie uvedeného možno zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu a na základe toho vyvodzovať porušenie práva na spravodlivý proces. Zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nie je daný.

Stanovisko obvineného prezentované v odôvodnení dovolania, že vo veci konajúce súdy hodnotili vykonané dôkazy jednostranne v jeho neprospech, pričom neakceptovali obhajobné návrhy na doplnenie dokazovania, nezodpovedá skutočnosti a predstavuje prevažne jeho subjektívny názor.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meriotórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená

v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonal prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že obvinený M. P. na hlavnom pojednávaní Okresného súdu Zvolen konanom dňa 2. januára 2012 žiadne návrhy na doplnenie dokazovania nemal a tieto uviedol až v písomnom odvolaní proti rozsudku okresného súdu zo dňa 23. februára 2012 (č. l. 121-122). Pre úplnosť treba v tomto smere zdôrazniť, že dôkazy pred odvolacím súdom sa spravidla nevykonávajú. Odvolací súd len výnimočne môže doplniť dokazovanie dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o odvolaní rozhodnúť.

Z uvedených dôvodov dovoláciu námietku obvineného, spočívajúcu v tvrdení, že súd nevykonával niektoré ním navrhované dôkazy treba považovať z hľadiska naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. za irelevantnú.

Značná časť dovolacích námietok obvineného smeruje proti odôvodneniu rozsudkov okresného a krajského súdu, ktorými námietkami sa však Najvyšší súd nezaoberal, nakoľko dovolanie proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (podľa § 371 ods. 7 Tr. por.).

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. P. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.